

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

|                                       |                                                                              |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1 Instituția de învățământ superior | UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA,<br>CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE |
| 1.2 Facultatea                        | LITERE                                                                       |
| 1.3 Departamentul                     | ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE                                          |
| 1.4 Domeniul de studii                | FILOSOFIE                                                                    |
| 1.5 Ciclul de studii                  | Master (Profesional)                                                         |
| 1.6 Programul de studii / Calificarea | DREPTURILE OMULUI                                                            |
| 1.7 Forma de învățământ               | IF – învățământ cu frecvență                                                 |
| 1.8 Codul disciplinei                 | DO 10.10                                                                     |

### 2. Date despre disciplină

|                                                              |                                                                                        |               |   |                       |    |
|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---|-----------------------|----|
| 2.1 Denumirea disciplinei                                    | Securitate umană                                                                       |               |   |                       |    |
| 2.2 Titularul de curs                                        | Lect. univ. dr. Ioan GHERGHEL <a href="mailto:gvi_gvi@yahoo.com">gvi_gvi@yahoo.com</a> |               |   |                       |    |
| 2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect | Lect. univ. dr. Ioan GHERGHEL                                                          |               |   |                       |    |
| 2.4 Anul de studiu                                           | I                                                                                      | 2.5 Semestrul | 2 | 2.6 Tipul de evaluare | E  |
| 2.7 Regimul disciplinei                                      | Categoria formativă                                                                    |               |   |                       | DS |
|                                                              | Opționalitate                                                                          |               |   |                       | DO |

### 3. Timpul total estimate

|                                                                                                  |    |           |          |    |             |     |               |   |             |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------|----------|----|-------------|-----|---------------|---|-------------|----|
| 3.1 Număr de ore pe săptămână                                                                    | 2  | din care: | 3.2 Curs | 1  | 3.3 Seminar | 1   | 3.3 Laborator | 0 | 3.3 Proiect | 0  |
| 3.4 Număr de ore pe semestru                                                                     | 28 | din care: | 3.5 Curs | 14 | 3.6 Seminar | 14  | 3.6 Laborator | 0 | 3.6 Proiect | 0  |
| 3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:                                       |    |           |          |    |             |     |               |   |             |    |
| (a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                  |    |           |          |    |             |     |               |   |             | 40 |
| (b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren |    |           |          |    |             |     |               |   |             | 30 |
| (c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri                      |    |           |          |    |             |     |               |   |             | 30 |
| (d) Tutoriat                                                                                     |    |           |          |    |             |     |               |   |             | 20 |
| (e) Examinări                                                                                    |    |           |          |    |             |     |               |   |             | 2  |
| (f) Alte activități:                                                                             |    |           |          |    |             |     |               |   |             | -  |
| 3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a)...)3.7(f)))                                        |    |           |          |    |             | 122 |               |   |             |    |
| 3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)                                                              |    |           |          |    |             | 150 |               |   |             |    |
| 3.10 Numărul de credite                                                                          |    |           |          |    |             | 6.0 |               |   |             |    |

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                   |         |
|-------------------|---------|
| 4.1 de curriculum | Nu sunt |
| 4.2 de competențe | Nu sunt |

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                                    |         |
|--------------------------------------------------------------------|---------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                                     | Nu sunt |
| 5.2. de desfășurare<br>aseminarului/laboratorului /<br>proiectului | Nu sunt |

## 6. Competențele specifice acumulate

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Competențe profesionale | Cunoașterea principalelor teorii și interpretări ale securității, înțelegerea rolului, dimensiunilor și actualității securității umane<br>Înțelegerea cadrelor teoretice de abordare și a coordonatelor de operaționalizare a securității umane la nivel global<br>Analiza și interpretarea situațiilor de securitate prin intermediul deschiderilor epistemologice oferite de teoriile și conceptele studiate |
| Competențe transversale | Gândire critică în domeniul securității și al relațiilor internaționale bazată pe cadrele teoretice însușite, studii de caz și analize de fenomen<br>Expertiză, comportament responsabil și atitudine pro-activă în identificarea și gestionarea riscurilor și situațiilor de criză în domeniul securității                                                                                                    |

## 7. Rezultatele așteptate ale învățării

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cunoștințe                    | <p>Studentul va demonstra:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• înțelegerea aprofundată a principalelor teorii, concepte și abordări din domeniul securității și al securității umane;</li> <li>• cunoașterea dimensiunilor securității umane și a modului în care acestea se manifestă în contexte globale, regionale și naționale;</li> <li>• înțelegerea evoluției relațiilor internaționale prin prisma conceptelor de securitate, securitate umană, securitate colectivă și responsabilitate de a proteja;</li> <li>• familiarizarea cu rolul organizațiilor internaționale în gestionarea securității umane și cu instrumentele instituționale utilizate în prevenirea și gestionarea crizelor;</li> <li>• înțelegerea specificului situațiilor de criză securitară și a modului în care acestea influențează drepturile omului, politicile publice și stabilitatea socială.</li> </ul>  |
| Abilități                     | <p>Studentul va fi capabil să:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• analizeze și interpreteze situații de securitate utilizând cadre teoretice relevante și studii de caz;</li> <li>• identifice vulnerabilități, riscuri și amenințări la nivel individual, societal și internațional, formulând evaluări coerente și argumentate;</li> <li>• aplice conceptele de securitate umană în analiza fenomenelor globale precum terorismul, migrația, dezinformarea, conflictele armate sau crizele umanitare;</li> <li>• utilizeze instrumente conceptuale pentru a evalua politicile de securitate, strategiile naționale și internaționale și măsurile de protejare a drepturilor omului;</li> <li>• comunice eficient, oral și în scris, analize și interpretări privind situații de securitate și criză, demonstrând rigoare și claritate conceptuală.</li> </ul>                              |
| Responsabilitate și autonomie | <p>Studentul va demonstra:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• capacitatea de a formula poziții autonome și argumentate privind problemele de securitate umană și implicațiile acestora asupra drepturilor omului;</li> <li>• responsabilitate în evaluarea și gestionarea informațiilor privind riscuri și amenințări, cu respectarea principiilor etice și a integrității academice;</li> <li>• abilitatea de a gestiona independent procese de documentare, analiză și reflecție asupra fenomenelor de securitate;</li> <li>• atitudine proactivă și comportament responsabil în identificarea și interpretarea situațiilor de criză, precum și în evaluarea măsurilor de răspuns;</li> <li>• autonomie în formularea și susținerea unor interpretări proprii asupra conceptelor și strategiilor de securitate, demonstrând gândire critică și capacitate de evaluare complexă.</li> </ul> |

**8. Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8.1 Obiectivul general al disciplinei | Cunoașterea și însușirea principalelor teorii și interpretări din domeniul securității și al securității umane, instrumentalizarea acestora în înțelegerea mediului global de securitate, în analiza de securitate și comunicarea de criză                                                                                                                                                                                                                         |
| 8.2 Obiectivele specifice             | Cunoașterea dimensiunilor securității umane<br>Înțelegerea evoluției și naturii relațiilor internaționale prin prisma conceptelor de securitate și securitate umană<br>Abordarea securității umane ca proces de asigurare și protejare a drepturilor omului<br>Cunoașterea rolului și atribuțiilor principalelor organizații internaționale în domeniul securității umane<br>Înțelegerea specificului situațiilor de criză securitară și a măsurilor de securitate |

**9. Conținuturi**

| 9.1 Curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Nr. ore | Metode de predare            | Observații |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------|------------|
| 1. Conceptele de securitate și securitate umană. Rolul de functor explicativ al securității în înțelegerea originii și evoluției statelor, precum și a sistemului de relații internaționale. Curente și abordări teoretice ale domeniului securității                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2       | Prelegere<br>Curs interactiv |            |
| 2. Securitatea de la viziunea stato-centrică la individul uman                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2       |                              |            |
| 3. Percepția de securitate și procesul de securizare: identificarea vulnerabilităților, riscurilor și amenințărilor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2       |                              |            |
| 4. Dimensiunile securității umane                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1       |                              |            |
| 5. Operaționalizarea conceptului securității umane în programele ONU. Responsabilitatea de a proteja (R2P)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1       |                              |            |
| 6. Dilema securității (putere-stat, apărarea națională, securitatea colectivă, securitatea umană)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2       |                              |            |
| 7. Securitatea umană și contextul globalizării. Riscuri și oportunități în protejarea drepturilor omului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2       |                              |            |
| 8. Strategia națională de apărare și conceptul extins al securității.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1       |                              |            |
| 9. State și regimuri de securitate                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1       |                              |            |
| Total ore:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 14      |                              |            |
| <b>Bibliografie</b><br>Adler, Emanuel Michael Barnett (eds.), Security Communities, Cambridge: Cambridge University Press, 1998<br>Baylis, John, Steve Smith (eds.), The Globalization of World Politics. An Introduction to International Relations, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2011<br>Baylis, John, James J. Wirtz, Colin S. Gray (eds.), Strategy in the Contemporary World, 4th Ed. , Oxford: Oxford University Press, 2013<br>Biró, Daniel (coord.), Relațiile internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială, Iași: Polirom, 2013<br>Bull, Hedley, Societatea anarhică. Un studiu asupra ordinii în politică mondială, Chișinău: Știința, 1998.<br>Burchill, Scott, Andrew Linklater, Richard Devetak, Jack Donnelly, Matthew Paterson, Christian Reus-Smit, Jackie True, Teorii ale relațiilor internaționale, Iași: Institutul European, 2008 |         |                              |            |

Buzan, Barry, Popoarele, statele și teama. O agendă pentru studii de securitate internațională în epoca de după Războiul Rece, Chișinău: Cartier, 2000

Buzan, Barry, Lene Hansen, International Security, (reader), vol I-IV, Los Angeles; London: SAGE, 2007

Carlsnaes, Walter Thomas Risse, Beth A. Simmons (eds.), Handbook of International Relations, London: SAGE, 2002

von Clausewitz, Claus, Despre război, București, Antet, f.a.

Collins, Alan (ed.) (2007), Contemporary Security Studies, Oxford: Oxford University Press

Ghica, Luciana-Alexandra, Marian Zulean (coord.), Politica de securitate națională. Concepte, instituții, procese, Iași: Polirom, 2007

Gray, Colin S., Războiul, pacea și relațiile internaționale. O introducere în istoria strategiei, Iași: Polirom, 2010

Held, David et al., Transformări globale. Politică, economie și cultură (Iași: Polirom, 2004

Kaldor, Mary, Războaie vechi și noi, București: Antet, f.a.

Katzenstein, Peter J. (ed.), The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics, New York: Columbia University Press.

Kegley, Charles William, Shannon Lindsey Blanton (2011), World Politics: Trend and Transformation, 2010 - 2011 Edition [13th Ed.], Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning.

Kissinger, Henry, Diplomația, București: All, 2002

Kolodziej, Edward A., Securitatea și relațiile internaționale (Security and International Relations), Iași: Polirom, 2007

Krause, Keith, Michael C. Williams (eds.), Critical Security Studies. Concepts and Cases, London: UCL Press, 1997

McCauley, Martin, Rusia, America și războiul rece (1949-1991), Iași: Polirom, 1999

McElroy, Robert, Moralitatea în politica externă americană, București: Paideia, 2002

Miroiu, Andrei, Radu-Sebastian Ungureanu (coord.), Manual de Relații Internaționale, Iași: Polirom, 2006

Morgenthau, Hans, Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace (Iași: Polirom, 2007

Salmon, Trevor C., Mark F. Imber (eds), Issues in International Relations, 2nd Ed., Abingdon, Oxon; New York: Routledge, 2008

Ungureanu, Radu-Sebastian, Securitate, suveranitate și instituții internaționale. Crizele din Europa de Sud-Est în anii '90, Iași: Polirom, 2010

Kenneth N., Omul, statul și războiul, Iași: Institutul European, 2001

Waltz, Kenneth N., Teoria politicii internaționale, Iași: Polirom, 2006

Williams, Paul D. (ed.), Security Studies: An Introduction, London; New York: Routledge, 2008

[www.presidency.ro](http://www.presidency.ro), Strategia Națională de Apărare a Țării pentru Perioada 2020 – 2024

[www.consilium.europa.eu](http://www.consilium.europa.eu), Strategia Europeană de Securitate

| 9.2 Seminar / laborator / proiect                                                                                                            | Nr. ore | Metode de predare     | Observații |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------|------------|
| 1. Securitatea ca nevoie de bază a individului (Piramida lui Maslow)                                                                         | 1       | Referate<br>Dezbateri |            |
| 2. Percepția diferențiată a riscurilor și amenințărilor (cauze, influențe, obiective) Studii de caz                                          | 2       |                       |            |
| 3. Amenințări globale și regionale. Tipuri de reacții și măsuri la nivel internațional. Formate de securitate și cooperare (NATO, OSCE etc.) | 2       |                       |            |
| 4. Imperativul securității și restrângerea drepturilor omului. Libertate vs securitate. Regimuri politice și politici securitare.            | 2       |                       |            |
| 5. "Responsabilitatea de a proteja". Crize juridice și dileme morale în acțiunile intervenționiste. Studii de caz                            | 2       |                       |            |
| 6. Strategia Europeană de Securitate și Strategia Națională de Apărare. Comunicare și cultură de securitate                                  | 2       |                       |            |

|                                                                     |    |  |  |
|---------------------------------------------------------------------|----|--|--|
| 7. Dezinformarea – formă de agresiune la adresa comunităților umane | 1  |  |  |
| 8. Terorismul și migrația ilegală                                   | 2  |  |  |
| Total ore:                                                          | 14 |  |  |

#### Bibliografie:

Adler, Emanuel Michael Barnett (eds.), Security Communities, Cambridge: Cambridge University Press, 1998

Baylis, John, Steve Smith (eds.), The Globalization of World Politics. An Introduction to International Relations, 5th Edition, Oxford: Oxford University Press, 2011

Baylis, John, James J. Wirtz, Colin S. Gray (eds.), Strategy in the Contemporary World, 4th Ed. , Oxford: Oxford University Press, 2013

Biró, Daniel (coord.), Relațiile internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială, Iași: Polirom, 2013

Bull, Hedley, Societatea anarhică. Un studiu asupra ordinii în politică mondială, Chișinău: Știința, 1998.

Burchill, Scott, Andrew Linklater, Richard Devetak, Jack Donnelly, Matthew Paterson, Christian Reus-Smit, Jackie True, Teorii ale relațiilor internaționale, Iași: Institutul European, 2008

Buzan, Barry, Popoarele, statele și teama. O agendă pentru studii de securitate internațională în epoca de după Războiul Rece, Chișinău: Cartier, 2000

Buzan. Barry, Lene Hansen, International Security, (reader), vol I-IV, Los Angeles; London:SAGE, 2007

Carlsnaes, Walter Thomas Risse, Beth A. Simmons (eds.), Handbook of International Relations, London: SAGE, 2002

von Clausewitz, Claus, Despre război, București, Antet, f.a.

Collins, Alan (ed.) (2007), Contemporary Security Studies, Oxford: Oxford University Press

Ghica, Luciana-Alexandra, Marian Zulean (coord.), Politica de securitate națională. Concepte, instituții, procese, Iași: Polirom, 2007

Gray, Colin S., Războiul, pacea și relațiile internaționale. O introducere în istoria strategiei, Iași: Polirom, 2010

Held, David et al., Transformări globale. Politică, economie și cultură (Iași: Polirom, 2004

Kaldor, Mary, Războaie vechi și noi, București: Antet, f.a.

Katzstein, Peter J. (ed.), The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics, New York: Columbia University Press.

Kegley, Charles William, Shannon Lindsey Blanton (2011), World Politics: Trend and Transformation, 2010 - 2011 Edition [13th Ed.], Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning.

Kissinger, Henry, Diplomația, București: All, 2002

Kolodziej, Edward A., Securitatea și relațiile internaționale (Security and International Relations), Iași: Polirom, 2007

Krause, Keith, Michael C. Williams (eds.), Critical Security Studies. Concepts and Cases, London: UCL Press, 1997

McCauley, Martin, Rusia, America și războiul rece (1949-1991), Iași: Polirom, 1999

McElroy, Robert, Moralitatea în politica externă americană, București: Paideia, 2002

Miroiu, Andrei, Radu-Sebastian Ungureanu (coord.), Manual de Relații Internaționale, Iași : Polirom, 2006

Morgenthau, Hans, Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace (Iași: Polirom, 2007

Salmon, Trevor C., Mark F. Imber (eds), Issues in International Relations, 2nd Ed., Abingdon, Oxon; New York: Routledge, 2008

Ungureanu, Radu-Sebastian, Securitate, suveranitate și instituții internaționale. Crizele din Europa de Sud-Est în anii '90, Iași: Polirom, 2010

Kenneth N., Omul, statul și războiul, Iași: Institutul European, 2001

Waltz, Kenneth N., Teoria politicii internaționale, Iași: Polirom, 2006

Williams, Paul D. (ed.), Security Studies: An Introduction, London; New York: Routledge, 2008

www.presidency.ro, Strategia Națională de Apărare a Țării pentru Perioada 2020 – 2024

www.consilium.europa.eu, Strategia Europeană de Securitate

#### 10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile transmise sunt racordate aspectelor de actualitate ale problematicii și permit însușirea cunoștințelor necesare pentru performarea de roluri în ocupații relaționate domeniului securității

#### 11. Evaluare

| Tip activitate                                                                                                     | 10.1 Criterii de evaluare                                                                             | 10.2 Metode de evaluare              | 10.3 Pondere din nota finală |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                                                          | Însușirea cunoștințelor transmise la curs, înțelegerea și capacitatea de a opera corect cu acestea    | Examen                               | 80%                          |
| 10.5 Seminar/Laborator /Proiect                                                                                    | <b>Participarea la seminar, capacitatea de analiză și problematizare a temelor supuse dezbaterii.</b> | Referate și participare la dezbateri | 20%                          |
| 10.6 Standard minim de performanță<br>Cunoașterea conceptelor și teoriilor de bază transmise în cadrul disciplinei |                                                                                                       |                                      |                              |

| Data completării:<br>05.11..2025 | Titulari  | Titlu Prenume NUME            | Semnătura |
|----------------------------------|-----------|-------------------------------|-----------|
|                                  | Curs      | Lect. univ. dr. Ioan GHERGHEL |           |
|                                  | Aplicații | Lect. univ. dr. Ioan GHERGHEL |           |
|                                  |           |                               |           |

|                                                                       |                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA<br>07 noiembrie 2025 | Director Departament SSUTA,<br>Conf.dr.ing. Adrian Vasile CHIRA |
| Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere<br>10 noiembrie 2025 | Decan,<br>Conf.dr. Anamaria FĂLĂUȘ                              |